

Factsheet landelijke verzuimcijfers SW

2020 t/m 2^e kwartaal

SBCM
A&O-fonds SW

Cedris

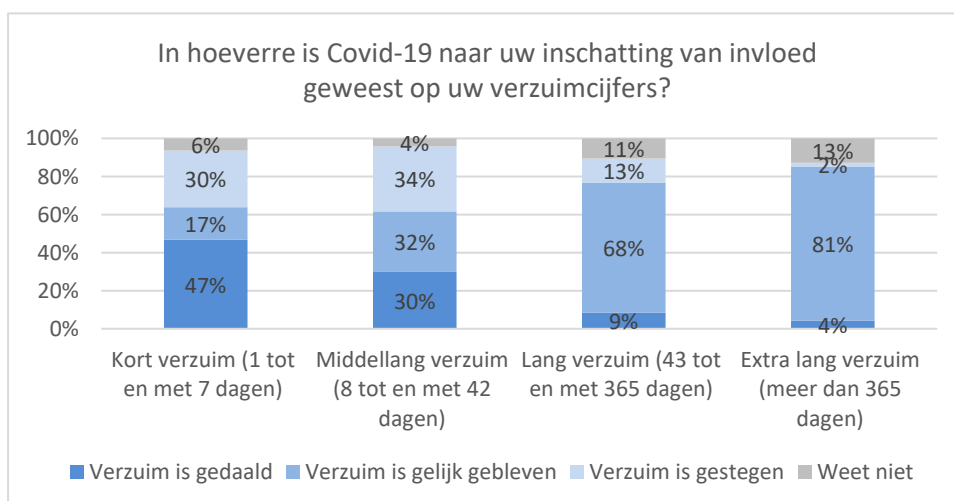
Deze factsheet bevat de verzuimcijfers in de SW van de periode 1 juli 2019 t/m 30 juni 2020. Voor de cijfers zijn de gegevens verwerkt van 62 SW-bedrijven, met in totaal circa 58.058 medewerkers. Daarvan hebben 45.052 een Wsw-dienstverband, zijn 5.294 medewerkers afkomstig uit de (overige) Participatiewetdoelgroepen (waaronder 2.350 nieuw beschermt) en hebben 7.605 medewerkers een niet-gesubsidieerd dienstverband (dit betreft met name staf en ondersteunend personeel). De verzuimgegevens zijn opgevraagd bij alle SW-organisaties (al dan niet gemeentelijk) die aangesloten zijn bij Cedris. Bijna twee derde van de leden heeft meegedaan (respons is 62%).

Deze editie van de benchmark vindt plaats in een bijzondere tijd waarin Covid-19 in Nederland rondwaart. Om de effecten daarvan op het verzuim in de SW beter te kunnen duiden, is aanvullend op de benchmark een korte vragenlijst uitgezet onder de managers P&O in de sector; 47 SW-organisaties deden hier aan mee. Een samenvatting van de uitkomsten is in deze factsheet opgenomen. De figuren en tabellen staan in de bijlage.

Covid-19 en effecten op verzuim in de SW

Uit de uitvraag over de effecten van Covid-19 op het verzuim in de SW blijkt het volgende:

- Het beleid rond Covid-19 varieert:
 - o Tijdens de eerste Covid-19-golf geeft 45% van de respondenten aan dat hun bedrijf volledig open is gebleven, 13% is tijdelijk dicht gegaan en bijna een derde (32%) sloot gedeeltelijk.
 - o Op het moment van de uitvraag – voor de uitbraak van de tweede golf - geeft ruim de helft van de respondenten (55%) aan dat een deel van hun medewerkers die niet ziek zijn, nog thuis zit, 11% geeft aan dat iedereen wel werkt maar minder dan voorheen en ongeveer een derde meldt dat iedereen weer volgens het rooster aan de slag is.
 - o Bij 40% van de SW-bedrijven zijn medewerkers ook ziekgemeld bij milde klachten; klachten waarbij men in andere omstandigheden wel zou zijn gaan werken. 6% van de respondenten geeft aan dat medewerkers soms zijn ziekgemeld omdat hij/zij in contact was geweest met iemand met Covid-19 en eenzelfde percentage geeft aan dat te hebben gedaan omdat de medewerker tot een risicogroep behoorde. Ook meldde 6% van de respondenten medewerkers ziek omdat instanties voor begeleid wonen hun cliënten thuishielden.
 - o Veel SW-bedrijven die medewerkers preventief thuishielden, hebben dit geregistreerd onder 'bijzonder verlof' of 'vrijgesteld van werk' en niet onder ziekteverzuim.

- De ruime meerderheid van de respondenten verwacht dat Covid-19 effect heeft op het verzuim:
 - o Ongeveer de helft (47%) verwacht een daling van het kort verzuim (tot en met 7 dagen). Bijna een derde verwacht het omgekeerde.
 - o Hoe langer de verzuimduur, hoe kleiner de invloed van Covid-19 die men hierop verwacht. Bij middellang verzuim zijn de meningen bijna gelijk verdeeld: 30% verwacht dat het verzuim is gedaald, 32% dat het gelijk is gebleven en 34% dat het verzuim is gestegen.
- In het lange en extra lange verzuim wordt meestal geen effect van Covid-19 verwacht.
- Verklaringen die gegeven zijn voor een verwachte daling van verzuim:
 - o Medewerkers zijn vrijgesteld van werk (geweest). Hierdoor waren er simpelweg minder mensen aan het werk. Sommigen voegen hieraan toe dat vaak de meest kwetsbare doelgroep thuisbleef en dat deze groep normaliter gemiddeld vaker ziek is.
 - o Eén respondent noemt als verklaring voor een daling van het verzuim dat zij medewerkers met griepklachten preventief thuis hebben gehouden en dat sommigen van hen zich in de 'normale' situatie mogelijk ziek zouden hebben gemeld.
- Verklaringen die gegeven zijn voor een stijging van het verzuim:
 - o Meer ziekmeldingen door reële klachten en/of angst voor besmetting;
 - o Achteruitgang in gezondheid door uitgestelde zorg;
 - o Achterblijven in herstel doordat re-integratietrajecten stil zijn gevallen.
- Overige effecten die men in de toekomst verwacht:
 - o Een deel voorziet een (verdere) stijging van het kort en middellang verzuim. Dit vanwege een verwachte toename van ziekte en milde klachten; zowel door Covid-19 als verkoudheid.
 - o Negatieve gevolgen van het stilvallen van re-integratietrajecten.
 - o Toename van psychische klachten en eenzaamheid wanneer de maatregelen tegen Covid-19 langdurig (blijven) bestaan.
 - o Ongeveer een derde verwacht geen andere effecten of kan dit nog niet overzien.

Kengetallen SW: verzuim verder gestegen

Uit de analyse van de verzuimcijfers tot en met het tweede kwartaal 2020 blijkt dat het verzuim van alle medewerkers met een dienstverband in de SW is gestegen van 13,7% naar 14,4%. Ook de gemiddelde verzuimduur is verder gestegen naar 33,0 dagen (dat was vorig jaar 30,7). De meldingsfrequentie bleef met 1,8 gelijk.

Tabel 1. Verzuimkengetallen 2013-2020

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Verzuimpercentage	12,3%	12,2%	12,2%	12,6%	13,0%	13,9%	13,7%	14,4%
Meldingsfrequentie	1,9	1,7	1,8	1,8	1,8	1,9	1,8	1,8
Gem. verzuimduur	25,0	25,3	25,0	27,0	28,2	29,1	30,7	33,0

Het verzuimpercentage en de gemiddelde verzuimduur stijgt al jaren in de SW. In hoeverre Covid-19 van invloed is geweest op de meest recente stijging, daar kunnen op basis van deze analyse geen harde uitspraken over worden gedaan. Wel zijn hiervoor in de vorige paragraaf indicaties gegeven.

Verzuim naar doelgroep

Het verzuim verschilt per doelgroep. Onder Wsw-medewerkers is het verzuim gestegen naar 16,1% (was vorige periode 15,1%). Het verzuim van de overige medewerkers uit de Participatiewet is met 11,0% een stuk lager, maar om meerdere redenen is voorzichtigheid geboden. Zo kunnen nog niet alle SW-bedrijven de verzuimcijfers over deze groep aanleveren (n=50). Ook zijn medewerkers in deze doelgroep gemiddeld jonger dan Wsw-medewerkers en is het verzuimpercentage onder jongeren gemiddeld lager. Daarnaast hoeft er bij de groep 'overige P-wet' geen of minder sprake te zijn van een arbeidsbeperking.

Het verzuim van medewerkers nieuw beschut is 11,7%. Dit verzuimcijfer kan gezien worden als een eerste indicatie. Als er in de loop van de tijd meer bedrijven rapporteren en er medewerkers nieuw beschut zijn, zal dit cijfer robuuster worden.

Het laagst is het verzuim onder medewerkers met een niet-gesubsidieerd dienstverband (6,7%). Wel ligt dit percentage nog boven het landelijk gemiddelde van alle werknemers in Nederland, dat was in eerste kwartaal van 2020 gemiddeld 5,25%, (bron: CBS).

Verzuim naar leeftijd en geslacht

Vrouwen verzuimen gemiddeld nog altijd meer dan mannen. Daarnaast stijgt het verzuimpercentage met de leeftijd. Beide tendensen zijn ook landelijk zichtbaar. Onder de medewerkers van 55 jaar of ouder met SW-dienstverband is het verzuimpercentage het hoogst, namelijk 18,0%. Tegelijkertijd is dit ook de grootste leeftijdsgroep: 46% van de Wsw-medewerkers is inmiddels 55 jaar of ouder. De duurzame inzetbaarheid en het verzuim van de vergrijzende groep Wsw-medewerkers blijft een punt van zorg.

Verzuimduur nader bekeken

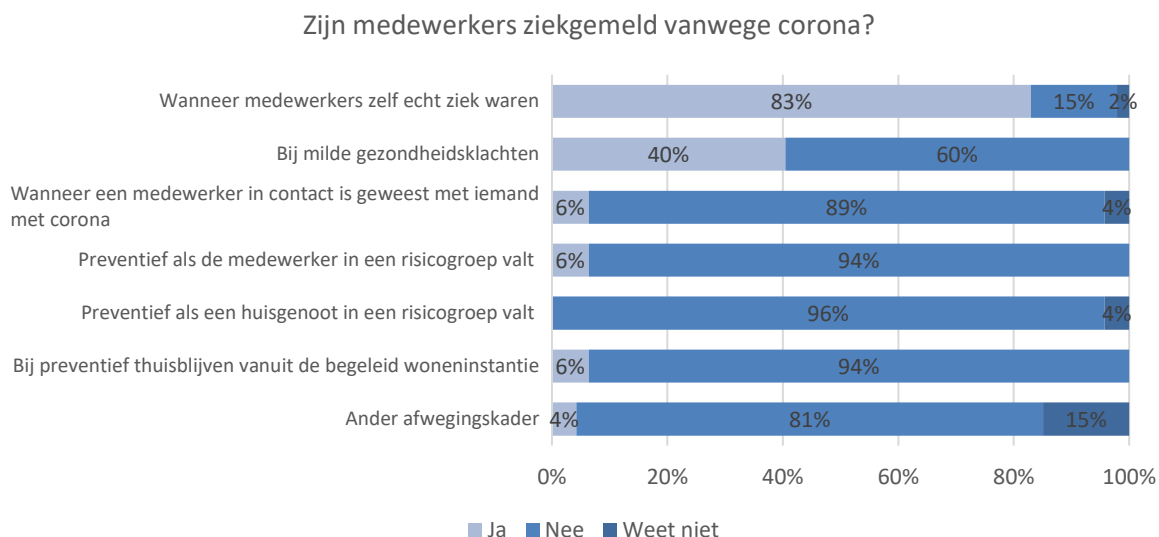
Naast de gemiddelde verzuimduur is ook gekeken naar de verdeling over de verschillende duurklassen. Medewerkers met een SW-dienstverband verzuimen aanzienlijk langer. Dit zien we het sterkst in de verzuimduurklassen van 8-42 en van 43-365 dagen (tabel 7, bijlage). De gemiddelde verzuimduur stijgt onder alle typen medewerkers. Opvallend bij medewerkers met een SW-dienstverband is dat de gemiddelde verzuimduur is gestegen, terwijl de meldingsfrequentie nagenoeg gelijk bleef.

Verzuim naar grootte bedrijf

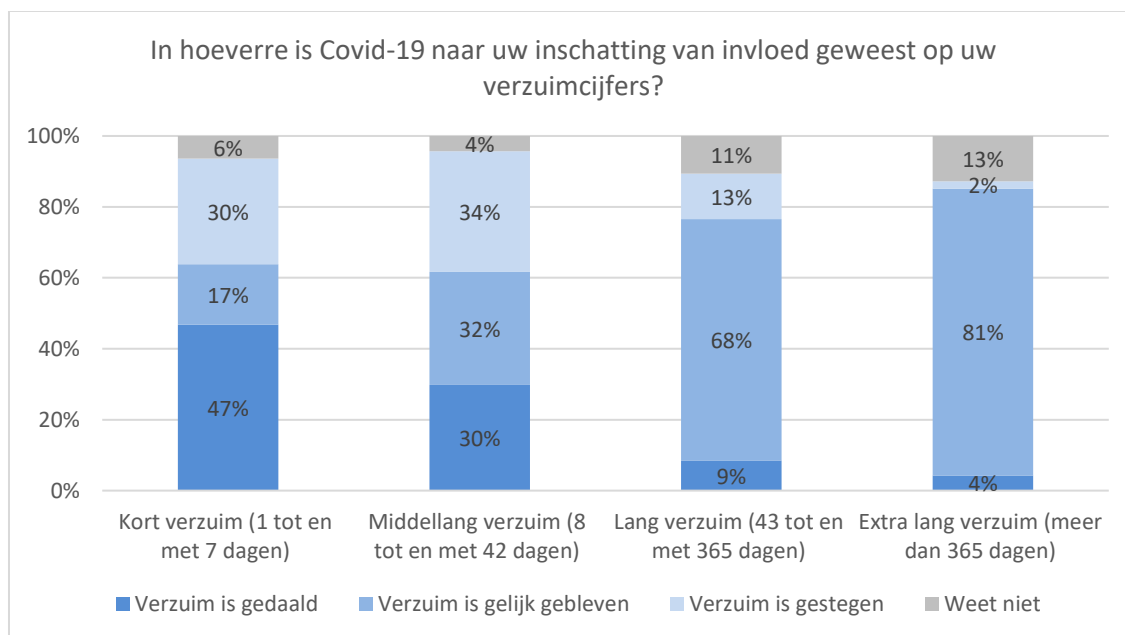
Grotere bedrijven hebben gemiddeld genomen een hoger verzuim. Alleen in de bedrijven met minder dan 500 medewerkers is het verzuimpercentage gemiddeld gelijk gebleven. In alle andere grootteklassen is het verzuim gestegen. Bij de grotere bedrijven is de gemiddelde verzuimduur langer dan bij kleinere bedrijven, terwijl medewerkers zich in kleinere bedrijven juist weer vaker ziekmelden dan in grote bedrijven.

Bijlage 1 Figuren uitvraag over Covid-19 en verzuim in de SW.

Figuur 1

Figuur 2

Bijlage 2 Tabellen verzuimbenchmark tot en met 2^e kwartaal 2020

Tabel 1. Verzuimkengetallen 2013-2020

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Verzuimpercentage	12,3%	12,2%	12,2%	12,6%	13,0%	13,9%	13,7%	14,4%
Meldingsfrequentie	1,9	1,7	1,8	1,8	1,8	1,9	1,8	1,8
Gem. verzuimduur	25,0	25,3	25,0	27,0	28,2	29,1	30,7	33,0

Tabel 2. Verzuimpercentage uitgesplitst naar verschillende doelgroepen 2013-2019

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wsw-dienstverband	13,3%	13,0%	13,3%	13,6%	14,1%	15,0%	15,1%	16,1%
Niet-SW-dienstverband	6,2%	5,4%	5,1%	5,6%	5,9%	6,7%		
Overige P-wet							9,6%	11,0%
<i>Nader uitgesplitst:</i>								11,7%
<i>Nieuw beschermt</i>							10,1%	
Niet-gesubsidieerd							6,5%	6,7%
Totaal	12,3%	12,2%	12,2%	12,6%	13,0%	13,9%	13,7%	14,4%

Tabel 3. Gemiddelde verzuimpercentages, 2013-2019 naar grootteklasse van SW-bedrijven

Aantal medewerkers	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
< 500	10,2%	10,8%	10,8%	10,8%	11,7%	12,9%	13,4%	13,4%
500-999	10,6%	10,8%	10,9%	11,2%	11,5%	12,9%	12,6%	13,1%
1.000-1.499	12,4%	11,9%	12,7%	13,7%	13,4%	13,4%	13,8%	14,6%
≥ 1.500	13,1%	13,0%	12,8%	13,2%	13,8%	14,9%	14,4%	15,6%
Totaal	12,3%	12,2%	12,2%	12,6%	13,0%	13,9%	13,7%	14,4%

Tabel 4. Verzuimpercentages naar geslacht 2013-2019

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wsw-dienstverbanden								
Man	12,7%	12,1%	12,3%	12,8%	13,3%	14,0%	14,2%	15,1%
Vrouw	14,9%	13,4%	14,3%	15,3%	16,0%	17,4%	17,2%	17,9%
Niet-SW-dienstverbanden								
Man	5,7%	4,9%	4,1%	5,0%	5,5%	5,9%		
Vrouw	7,3%	5,2%	5,0%	6,4%	6,5%	7,9%		
Overig P-wet dienstverband								
Man							9,0%	10,2%
Vrouw							11,1%	13,3%
Nader uitgesplitst: Nieuw beschermt								
Man	9,1%	9,3%		6,1%			9,9%	10,8%
Vrouw	11,6%	13,0%		7,6%			13,3%	13,4%
Niet-gesubsidieerd dienstverband								
Man							6,1%	5,7%
Vrouw							7,2%	7,3%

Tabel 5. Verzuimpercentage naar leeftijdsklasse 2013-2020

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wsw-dienstverbanden								
< 25 jaar	7,6%	7,2%	7,6%	8,1%	7,7%	9,4%	12,3%	11,0%
25-34 jaar	10,6%	9,7%	10,3%	10,2%	10,4%	11,1%	11,4%	12,2%
35-44 jaar	12,3%	11,3%	11,8%	12,3%	12,6%	13,4%	13,7%	14,3%
45-54 jaar	14,0%	12,3%	12,9%	13,6%	14,1%	14,9%	14,8%	15,4%
> 54 jaar	15,0%	13,6%	14,8%	15,5%	15,9%	16,8%	16,9%	18,0%
Niet-SW-dienstverbanden								
< 25 jaar	4,8%	2,2%	1,7%	3,1%	3,6%	5,5%		
25-34 jaar	6,1	4,0%	3,9%	5,3%	5,4%	6,9%		
35-44 jaar	6,3%	4,6%	4,2%	5,5%	5,5%	6,0%		
45-54 jaar	6,1%	4,5%	4,1%	5,2%	5,7%	6,2%		
> 54 jaar	6,7%	6,1%	5,8%	6,4%	7,0%	7,6%		
Overig P-wet								
< 25 jaar							7,8%	9,1%
25-34 jaar							10,6%	12,4%
35-44 jaar							9,9%	11,2%
45-54 jaar							10,4%	12,1%
> 54 jaar							8,9%	10,8%
Nader uitgesplitst: nieuw beschut								
< 25 jaar							7,0%	8,7%
25-34 jaar							13,6%	13,4%
35-44 jaar							12,0%	15,6%
45-54 jaar							12,0%	12,6%
> 54 jaar							10,7%	13,9%
Niet-gesubsidieerd dienstverband								
< 25 jaar							3,0%	3,5%
25-34 jaar							5,3%	5,6%
35-44 jaar							5,2%	5,3%
45-54 jaar							5,7%	5,3%
> 54 jaar							7,9%	7,8%

Tabel 6. Percentage verzuimgevallen naar duur 2013-2020

Aantal dagen	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1-7 dagen	60,7%	60,3%	60%	59%	60%	58%	57%	56%
8-42 dagen	28,4%	27,7%	28%	29%	28%	29%	29%	29%
43-365 dagen	9,9%	10,9%	10%	11%	11%	11%	11%	11%
> 365 dagen	1,0%	1,1%	1%	1%	1%	2%	2%	3%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Tabel 7. Percentage verzuimgevallen naar duur 2019 t/m 2^e kwartaal uitgesplitst type dienstverbanden

Aantal dagen	Wsw	Overige P-wet	Nieuw beschut	Niet-gesubsidieerd
1-7 dagen	54%	64%	65%	67%
8-42 dagen	31%	28%	25%	23%
43-365 dagen	13%	7%	10%	9%
> 365 dagen	3%	0%	0%	2%

Tabel 8. Meldingsfrequentie uitgesplitst type dienstverbanden 2013-2019 t/m 2^e kwartaal

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
SW-dienstverband	2,08	1,85	1,89	1,93	1,9	1,93	1,84	1,86
Niet-SW dienstverband	1,02	0,88	0,83	0,9	1,2	1,36		
Overige P-wet							2,46	2,58
<i>Nieuw beschut</i>							2,58	2,63
Niet-gesubsidieerd							1,05	0,97

Tabel 9. Gemiddelde verzuimduur (in dagen) uitgesplitst naar type dienstverbanden

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
SW-dienstverband	25,6	26,1	25,8	28	29,6	30,8	33,3	36,2
Niet-SW dienstverband	18,7	19,0	19,1	19,8	19,3	18,8		
Overige P-wet							13,9	15,8
<i>Nieuw beschut</i>							13,3	14,3
Niet-gesubsidieerd							23,8	26,7

Tabel 10. Verzuimpercentage, -duur en meldingsfrequentie naar grootteklasse

	Verzuimpercentage 2020	Verzuimduur 2020	Meldingsfrequentie 2020
Grootteklasse < 500	13,4%	29,8	1,97
Grootteklasse 500-999	13,1%	29,3	1,72
Grootteklasse 1.000-1.499	14,6%	33,4	1,74
Grootteklasse ≥ 1.500	15,6%	36,1	1,83
Totaal	14,4%	30,3	1,86

Toelichting op de Verzuimbenchmark SW:

- Gehanteerde definities:
 - Verzuimpercentage is het totaal aantal verzuimde kalenderdagen (exclusief zwangerschap- en bevallingsverlof) in de meetperiode gedeeld door het totaal aantal kalenderdagen.
 - Meldingsfrequentie is het totaal aantal ziekmeldingen in de meetperiode gedeeld door het gemiddeld aantal medewerkers in de meetperiode.
 - Verzuimduur is het totaal aantal verzuimde kalenderdagen van in de meetperiode afgesloten verzuimgevallen gedeeld door het totaal aantal dat in de meetperiode is beëindigd.
- Vanaf 2015 zijn de cijfers weergegeven over de periode 1 juli t/m 30 juni van het desbetreffende jaar. De cijfers tot en met 2014 zijn gebaseerd op een kalenderjaar (januari t/m december).
- Vanaf 2019 is de Verzuimbenchmark aangepast zodat het verzuim van de doelgroepen uit de Participatiewet nauwkeuriger wordt gemonitord. Wel ontstaat hierdoor een lichte trendbreuk. Het verzuim van de groep medewerkers met Wsw-dienstverband is nog 1 op 1 te vergelijken. De groep 'overige medewerkers' uit de benchmark van 2018 en eerder is het meest te vergelijken met de groep 'medewerkers niet-gesubsidieerd' uit de benchmark vanaf 2019, maar niet volledig. De Participatiewet ging al in 2015 van kracht en daarom kan in de categorie 'overige medewerkers' ook het verzuim van 'gesubsidieerde' medewerkers zijn meegeteld (bijvoorbeeld van medewerkers vallend onder de categorie 'nieuw beschut').

SBCM is het kenniscentrum en A&O-fonds sociale werkgelegenheid E: info.sbcm@caop.nl | www.sbcm.nl

Cedris is de landelijke vereniging voor een inclusieve arbeidsmarkt: E: info@cedris.nl | www.cedris.nl